

Sygn. akt XI GC 364/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 września 2015 roku

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie, Wydział XI Gospodarczy,

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Anna Górnik

Protokolant: Karolina Mateja

po rozpoznaniu w dniu 9 września 2015 roku

na rozprawie

sprawy z powództwa K. O.

przeciwko T. M.

o zapłatę

I. uchyla w całości nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym wydany przez Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie w dniu 22 stycznia 2015 roku, sygnatura akt XI GNc 3410/14 i oddala powództwo,

II. zasądza od powoda K. O. na rzecz pozwanego T. M. kwotę 3127 zł (trzy tysiące sto dwadzieścia siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt XI GC 364/15

II.Sprawa była rozpoznawana w postępowaniu zwykłym

IV.UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 16 grudnia 2014 roku powód K. O. wniósł o zasądzenie od pozwanego T. M. kwoty 18 905,72 złotych z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 18 listopada 2014 roku oraz kosztami procesu. W uzasadnieniu powód wskazał, iż w ramach prowadzonej przez strony działalności gospodarczej zawarł z pozwanym umowę sprzedaży towarów handlowych. Termin zapłaty nie został przez strony oznaczony. Powód wskazał, iż pozwany zaakceptował rachunek, co zostało potwierdzone jego podpisem, jednak pomimo skierowanego do niego wezwania do zapłaty, nie zapłacił należności wynikającej z wystawionej na jego rzecz faktury.

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 22 stycznia 2015 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie, Wydział XI Gospodarczy orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

W zarzutach od nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu. Wydanemu nakazowi zapłaty pozwany zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, wskutek wskazania w pozwie, niezgodnego z prawdą, stanu faktycznego sprawy, nieważność umowy sprzedaży z dnia 1 lipca 2011 roku z uwagi na jej pozorność, przedawnienie dochodzonego przez powoda roszczenia z uwagi na upływ dwuletniego terminu, o którym mowa w art. 554 KC, a także 3-letniego, określonego w art. 118 KC. W uzasadnieniu pozwany wskazał, iż pomiędzy stronami nigdy nie została zawarta umowa sprzedaży. Powód, dokonał darowizny towarów pochodzących z likwidacji sklepu w D. na rzecz córki A. O. (1).

Uzgodniono, że sklep będzie prowadzony przez córkę powoda oraz pozwanego będącego wówczas jej narzeczonym i to pozwany miał w tym celu rozpocząć działalność gospodarczą. Fakturowanie sprzedaży było pozorne wobec uczynionej wcześniej darowizny na rzecz córki, a między stronami nigdy nie było mowy o zapłacie za towar.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód, w związku z powziętym zamiarem zakończenia prowadzenia działalności gospodarczej, podjął decyzję o przekazaniu prowadzonego przez siebie sklepu córce A. O. (1). Zgodnie z dokonanymi w lipcu 2011 roku ustaleniami stron, majątek miał zostać A. O. (1) przekazany przez ojca nieodpłatnie w drodze umowy darowizny. Darowizna ta miała ponadto na celu zaspokajanie związanych ze studiami potrzeb finansowych córki.

Wobec niechęci A. O. (1) do prowadzenia działalności gospodarczej, na prośbę córki powoda, strony ustaliły, że formalnie działalność będzie prowadzona przez pozwanego, będącego wówczas jej narzeczonym.

Powód wystawił na rzecz pozwanego fakturę VAT opatrzoną datą 1 lipca 2011 roku na kwotę 18 905,72 złote, nie określając terminu płatności. Pozwany podpisał wystawioną fakturę. Wystawienie faktury miało cel podatkowy.

Sklep był prowadzony przez córkę powoda do 2012 roku. Po jej rozstaniu z narzeczonym powód podjął decyzję o dochodzeniu od niego należności wynikającej z pozorowanej umowy sprzedaży.

Dowód:

faktura k. 8

zeznania M. O. k. 66,

zeznania A. O. (1) k. 66-67,

zeznania D. O. (1) k. 67-68,

zeznania A. O. (2) k. 68,

zeznania D. O. (2) k. 68-69

Pismem z dnia 5 listopada 2014 roku, po rozstaniu pozwanego z córką powoda, powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 18 905,72 złote wskazując, że należność ta wynika z faktury z dnia 1 lipca 2011 roku wystawionej w związku ze sprzedażą towarów handlowych

Dowód:

wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem nadania k. 7

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się bezzasadne.

Powódka roszczenie wywodzi z normy art. 535 k.c., zgodnie z którym przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę, domagając się realnego wykonania obowiązania przez kupującego, zapłaty ceny, zgodnie z art. 354 § 1 k.c.

Zgodnie z treścią art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Na powódzie w niniejszym procesie ciążył więc ciężar udowodnienia, iż strony zawarły umowę sprzedaży, a także wykazania jej treści – w szczególności ustalenia co do ceny. Jako dowód na powyższą okoliczność, powód przedstawił jedynie wystawioną przez siebie fakturę opatrzoną podpisem pozwanego. Zaznaczyć jednak należy, iż wystawienie

faktur nie stanowi przesłanki roszczenia o zapłatę z umowy sprzedaży i dla stwierdzenia, czy powstał obowiązek zapłaty ceny nie ma żadnego znaczenia.

Faktura Vat ma walor dokumentu prywatnego (art. 245 k.p.c.), może jedynie dowodzić, iż osoba, która ją podpisała, złożyła oświadczenie w niej zawarte. Na przedstawionych fakturach widnieje co prawda popis pozwanego jako odbiorcy faktury, jednakże jej przydatność dla dowodzenia zawarcia umowy – zwłaszcza wobec zaprzeczenia pozwanego – należy każdorazowo oceniać w kontekście art. 231 k.p.c. stanowiącego, że Sąd może uznać za ustalone fakty mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, jeżeli wniosek taki można wyprowadzić z innych ustalonych faktów. Należy tymczasem zauważyć, iż twierdzeniom powoda popartym jedynie wystawioną fakturą przeczą zeznania wszystkich zeznających w sprawie świadków. W sposób niepozostawiający żadnej wątpliwości potwierdzają one zarzuty pozwanego, który twierdzi, iż pomiędzy stronami nigdy nie doszło do zawarcia umowy sprzedaży.

Umową w prawie cywilnym jest porozumienie dwóch lub więcej stron ustalające ich wzajemne prawa lub obowiązki, a dla jej zaistnienia niezbędne są przynajmniej dwa zgodne oświadczenia woli. Zgodnie z art. 60 k.c., oświadczeniem woli jest każde zachowanie się osoby, które ujawnia jej wolę w sposób dostateczny. Od jego ważności zależy skuteczność czynności prawnej, w tym i skuteczność zawarcia między stronami stosunku umownego. Wśród przyczyn nieważności złożonego świadczenia woli ustawodawca wymienia w art. 83 k.c. oświadczenie woli złożonego drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Powód w zarzutach od nakazu zapłaty podniósł, a następnie wykazały to zeznania świadków, iż podpisana faktura nie dokumentowała sprzedaży, albowiem nigdy nie było zgodnej woli storn, by umowę sprzedaży zawrzeć. W rzeczywistości doszło do darowizny i to nie pomiędzy stronami postępowania, a powodem i jego córką, będącą wówczas narzeczoną pozwanego. Powód w żaden sposób nie wykazał istnienia zgodnych oświadczeń stron w przedmiocie zawarcia umowy sprzedaży. Nie można więc nawet mówić o pozorności umowy sprzedaży. Dla stwierdzenia pozorności pod rzekomą umową winien kryć się inny stosunek prawny. W niniejszej sprawie pomiędzy stronami nie doszło jednak do zawarcia jakiegokolwiek umowy.

Zaznaczyć na marginesie należy, iż nawet jeżeli przyjąć, czego Sąd nie czyni, że strony zawarły umowę sprzedaży, to powód skutecznie podniósł zarzut przedawnienia. Zgodnie z art. 120 § 1 Kodeksu cywilnego bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. O wymagalności roszczenia możemy zaś mówić wtedy, gdy upłynął termin spełnienia świadczenia. Art. 535 k.c. stanowi natomiast, że przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę. Umowa sprzedaży jest zatem umową wzajemną. Świadczeniu sprzedawcy w postaci przeniesienia własności i wydania rzeczy odpowiada świadczenie kupującego w postaci jej odebrania i zapłaty. Wobec tego należy więc w kontekście początku biegu terminu przedawnienia zwrócić uwagę na art. 488 § 1 k.c., zgodnie z którym świadczenia będące przedmiotem zobowiązań z umów wzajemnych powinny zostać spełnione jednocześnie, chyba że z umowy, z ustawy albo orzeczenia sądu lub decyzji właściwego organu wynika, iż jedna ze stron obowiązana jest do wcześniejszego świadczenia. Powód nie wykazał, aby z łączącej rzekomo strony umowy wynikał inny termin zapłaty niż wydanie rzeczy. Przyjmując więc datę określoną na fakturze jako datę sprzedaży, tj. 1 lipca 2011 roku, to dwuletni termin przedawnienia wynikający z art. 554 k.c. upłynął w dniu 1 lipca 2013 roku, a więc ponad rok przed złożeniem w niniejszej sprawie pozwu.

Sąd ustalając stan faktyczny w sprawie w całości dał wiarę zeznaniom świadków, którzy jednoznacznie wskazali, iż nigdy nie było umowy sprzedaży pomiędzy stronami, a wolą powoda było przekazanie sklepu córce. Trzeba wyraźnie zaznaczyć, że wszyscy świadkowie byli osobami najbliższymi dla powoda i Sąd nie znalazł podiów, by odmówić wiarygodności ich zeznaniom. Zwłaszcza w świetle tego, iż także córka powoda, pomimo rozstania z pozwanym, złożyła zeznania, które w całości potwierdzają jego twierdzenia w sprawie. Sam powód przy tym nie stawił się na rozprawie i nie złożył wyjaśnień, nie składając przy tym żadnego usprawiedliwienia nieobecności. Dostrzec również należy, iż powództwo zostało wytoczone kilka lat po rzekomej sprzedaży i dopiero po rozstaniu córki powoda z pozwanym. Wszystkie te działania powoda należy traktować jako niedopuszczalne wykorzystywanie drogi sądowej do prywatnego odwetu na innej osobie, a nie merytoryczne dochodzenie istniejące roszczenia. Jako takie oczywiście nie może znajdować ochrony prawnej i musi zostać ocenione jako naganne.

Mając na uwadze powyższe powództwo zostało oddalone.

Orzeczenie o kosztach Sąd oparł na art. 98 k.p.c. i 108 k.p.c. Powód przegrała proces w całości i obowiązany jest do zwrotu pozwanym celowych kosztów procesu (art. 98 k.p.c.). Na koszty te składa się uiszczona przez pozwanego opłata od zarzutów od nakazu zapłaty w wysokości 710 złotych wynagrodzenie radcy prawnego ustalone na podstawie § 6 pkt. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349) na kwotę 2 400 złotych oraz opłata od pełnomocnictwa w wysokości 17 złotych

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować
2. Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda
3. Z apelacją lub za 30 dni